

Wij rechters poseren liever niet met minister Opstelten

Die foto met Opstelten schaadt de rechtspraak, stellen **Peter Ingelse** en **Anneleen Broekhuisen-Molenaar**.

Wat een mooie foto – de kersvers benoemde presidenten van (bijna) alle rechterlijke colleges in Nederland zijn tezamen gekiekt (NRC Handelsblad, 15 oktober). Met de blik naar boven kijken ze vol verwachting op naar de rechtsstaat, die ze op het punt staan te bedienen.

Maar pas op, deze foto deugt niet.

Wie zijn die heren daar in het midden? Dat zijn toch niet Erik van den Emster en Ivo Opstelten? Ja hoor, het zijn inderdaad de voorzitter van de Raad voor de rechtspraak en de minister (Veiligheid en Justitie, VVD). Deze heren zijn geen president van een rechterlijk college. De minister is – natuurlijk – zelfs niet eens rechter!

Ook de rechtspraak heeft het begrip ‘beeldvorming’ ontdekt, en de gevaren die hiermee samenhangen. Op de Dag van de Rechtspraak, op 27 september, waarschuwde Van den Emster nog dat „het lastig is een eenmaal ingesleten beeld te doen kantelen” en dat de Raad daarom „de feiten steeds actiever communiceert naar de media, de politiek en het grote publiek”.

Op de foto ‘communiceert’ Van den Emster ‘actief’: voor u staat het team dat de rechtspraak de komende jaren zal besturen, onder leiding van Opstelten en Van den Emster.

Zeker, het besturen van de rechterlijke organisatie is noodzakelijk. Hiervoor hebben we bestuurders nodig. Los hiervan heb je rechters. Zij

Minister Opstelten wordt omringd door rechters. Foto Floren van Olden

spreken recht. Dit is het eigenlijke werk – onpartijdig en onafhankelijk luisteren, wegen, oordelen en beslissen, ook onafhankelijk van de minister en welke (rechterlijke) bestuurder dan ook.

Presidenten zijn bestuurder en rechter. De minister en voorzitter van de Raad zijn alleen bestuurder. Bovendien behoort de minister tot een andere rechtstatelijke poot.

Dit weten wij rechters natuurlijk wel, ook zij daar op de foto, maar „de media, de politiek en het grote publiek”? Zo gemakkelijk is het mischien toch niet.

Als je aan beeldvorming wilt doen, doe het dan goed. Paul Frissen noemde de rechtspraak op dezelfde Dag van de Rechtspraak een „sterk merk” en wees ook op het belang van stijlvastheid. De kernwaarde van het merk ‘rechtspraak’ is onafhankelijkheid. De presentatie van het gevarieerde gezelschap van bestuurders die

tevens rechter zijn, bestuurders die dat niet zijn en de minister vraagt om misverstanden. Het sterke merk verwater. De blik op onafhankelijkheid vertroebelt. Ging ijdelheid vóór het merk?

Bedrijven zijn trots op hun merk en beschermen het als leeuwen. Zo’n verwatering zouden zij nooit toestaan. De kortgedingdagvaarding ligt in zo’n geval al klaar. Wij verwachten daarentegen zélf ons merk.

Of denkt u: wat deert zo’n foto? Het ‘beeld’ op de foto sluit helaas aan bij bestaand onbegrip en vooroordeel. De foto deert wel degelijk en brengt het ‘kantel’-probleem naderbij. Kóéster dus ons merk. Erik en Ivo, wij poseren zonder jullie!

Peter Ingelse en Anneleen Broekhuisen-Molenaar zijn raadsheer in het Gerechtshof Amsterdam. Zij hebben deze bijdrage geschreven op persoonlijke titel.